

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 ianuarie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani din 16 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 iulie 2015 declarat de către inculpatul **Scorpan Ivan Mihail**, născut la 02 ianuarie 1959, originar din s.Hiliuți r-nul Rîșcani, domiciliat în r-nul Rășcani, s.Nihoreni, str.Iu.Gagarin 110.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 21.07.2014 - 16.04.2015,
2. Instanța de apel: 06.05.2015 - 29.07.2015,
3. Instanța de recurs: 16.12.2015 - 27.01.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 16 aprilie 2015, Scorpan Ivan a fost condamnat în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la Scorpan Ivan în beneficiul părții vătămate Covali Vasile a prejudiciului material în sumă de 20.000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Scorpan Ivan, la 13 mai 2014, aproximativ la ora 17.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se pe teritoriul ÎI „Rusu Eugeniu” din s.Nihoreni, str.Gagarin 45 „a”, r-nul Rîșcani, fiind în relații ostile cu Covali Vasile, în cadrul unui conflict apărut între ei, avînd scopul săvîrșirii omorului intenționat, cu premeditare, a plecat acasă, de unde a luat o armă de vînătoare de model „IJ 17”, calibrul 16 mm, pe care o deținea ilegal și, revenind în același loc, a efectuat o împușcătură în direcția lui Covali Vasile însă, din cauze independente de voința sa, nu și-a dus intenția pînă la capăt, victimei fiindu-i acordat neîntîrziat ajutorul medical, cu spitalizarea lui în stare gravă la spitalul raional Rîșcani.

În rezultatul împușcăturii efectuate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.108d din 06.06.2014, lui Covali Vasile i-au fost cauzate vătămări corporale grave exprimate prin plagă penetrantă comeo-sclerală cu ni clavarea tunicilor și plăgi postcontuzive a pleoapei superioare a ochiului drept.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- avocații V.Galer și I.Țurcanu în numele inculpatului I.Scorpan, care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate din prevederile art.27,145 alin.(1) Cod penal în baza art.157 Cod penal și numirea unei pedepse mai blânde, invocând că inculpatul nu a avut intenția să-l omoare pe V.Covali, dar după ce a fost maltratată, fiind în stare de șoc, a plecat acasă pentru a lua arma în scopul de a-1 speria pe V.Covali și a efectuat împușcătura în direcția lui în perete, nedorindu-și urmările survenite; instanța nu a dat o apreciere justă probelor acumulate pe dosar, inclusiv declarațiilor martorilor, care sînt prietenii părții vătămate, fotografiilor în care se observă că împușcăturile au fost efectuate în perete și nu în direcția victimei, presupunînd că glonțul putea să-l lovească pe V.Covali prin ricoșeturi de la perete sau de un alt obiect; lipsa unei expertize medico-legală psihiatrice-psihologică în condiții de staționar;

- inculpatul I.Scorpan, care solicită casarea acesteia în cauză și pronunțarea unei noi hotărâri cu recalificarea acțiunilor sale și stabilirea unei pedepse mai blânde; instanța nu a reținut faptul că dînsul nu-și dădea seama de acțiunile sale de la acel moment, întrucît a fost bătut de trei persoane și a primit lovituri la cap; nu este de acord cu calificarea acțiunilor sale în baza art.27,145 alin.(1) Cod penal, deoarece nu a comis infracțiunea incriminată lui, a efectuat împușcătura în perete de la o distanță de pînă la 80 m, doar în scop de a-1 speria pe V.Covali.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 iulie 2015, au fost respinse apelurile declarate de avocații V.Galer și I.Țurcanu în numele inculpatului I.Scorpan și de inculpat, ca nefondate.

Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui I.Scorpan în săvîrșirea infracțiunii imputate, astfel că corect instanța a încadrat acțiunile acestuia în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

La fel, instanța de apel a considerat ca nefondate argumentele apărătorilor și a inculpatului, precum că nu a avut intenția de al omorî pe V.Covali, deoarece în urma administrării probelor și-a găsit deplina confirmare vinovăția lui I.Scorpan, prin declarațiile martorilor și a părții vătămate, care au relatat despre faptul amenințării de către inculpat a părții vătămate în mod verbal cu omor. Inculpatul pe parcursul examinării cauzei a încercat să ducă instanța în eroare prin declarațiile sale, denaturînd circumstanțele reale ale faptei comise, relatînd că a trecut pe lîngă V.Covali care stătea la terasa barului fără să-i spună nimic, însă atît martorii, cît și partea vătămată, au declarat că I.Scorpan ieșind la terasă a inițiat o ceartă. La fel, nu și-au găsit confirmare nici declarațiile inculpatului, precum că ar fi fost maltratată, fapt infirmat prin declarațiile martorilor oculari, care au susținut că V.Covali nu a vorbit și nu s-a certat cu inculpatul.

Instanța de apel a menționat că argumentele apărării, precum că inculpatul la acel moment era enervat și nu-și dădea seama de ceea ce face, nu pot fi reținute, deoarece acesta a relatat cu lux de amănunte cum a plecat acasă, a luat arma de vîntătoare și a revenit cu ea în garajul lui V.Covali. Neîntemeiat a considerat instanța și temeiul invocat de partea apărării, precum că inculpatul ar fi avut intenția doar de a speria partea vătămată, îndreptînd arma spre perete, deoarece acțiunile acestuia ce

s-au desfășurat ulterior indică la faptul că el a avut intenția de a-l omorî pe V.Covali, fapt confirmat și de martorii oculari, care au declarat că inculpatul a îndreptat arma direct spre partea vătămată și a apăsat în mod intenționat pe trăgaci.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că I.Scorpan își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și admitea în mod conștient survenirea unor urmări grave, fapt pentru care acțiunile lui nu pot fi calificate sub aspectul comiterii infracțiunii în stare de afect, după cum solicită apărarea.

La fel, instanța a conchis că acțiunile inculpatului nu pot fi calificate nici sub aspectul comiterii unei infracțiuni din imprudență, după cum a solicitat partea apărării, deoarece reieșind din probele administrate, inculpatul a avut o conduită violentă, ce a fost formă de manifestare a sa, de a suprima viața unei persoane și s-a folosit de mijloace apte să realizeze acest scop - arma de vânătoare, pe care a îndreptat-o spre capul părții vătămate de la o distanță de 10-20 m, iar decesul acestuia din urmă nu a survenit din motive independente de voința inculpatului.

De asemenea, instanța a indicat că, conform art.61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, de lipsa circumstanțelor atenuante, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, just considerînd că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile izolării lui de societate.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești menționate a declarat recurs ordinar inculpatul I.Scorpan care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui să fie reîncadrate în baza art.157 Cod penal, cu aplicarea unei pedepse mai blînde, deoarece el a comis infracțiunea ca urmare a maltratării sale de către V.Covali, cu scopul de a-l speria.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul în recursul declarat nu a invocat vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, dar din conținutul acestuia reiese că dînsul consideră că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, temei prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în cazul în care faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiul la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din textul recursului inculpatului, acesta nu este de acord cu condamnarea sa în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile lui urmau a fi corect încadrate în prevederile art.157 Cod penal - vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, partea vătămată, martorii, a cercetat actele cauzei apreciindu-le în mod obiectiv, care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(1) Cod penal pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile părții vătămate V.Covali, declarațiile martorilor N.Marușeac, M.Grama, A.Macovei, O.Strateiciuc, I.Grinic, E.Dușeac, I.Nazarciuc, care au susținut că inculpatul în mod verbal l-a amenințat cu omorul pe V.Covali.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui I.Scorpan, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din hotărîrile instanțelor de judecată, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt, și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Totodată, Colegiul penal atestă că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.157 Cod penal, la care recurentul solicită de a fi reîncadrate acțiunile sale, se realizează prin acțiuni sau inacțiuni, în măsură să producă direct sau indirect decesul persoanei, adică fapta în care vinovatul nu a prevăzut posibilitatea survenirii morții victimei, deși trebuia și putea s-o prevadă, sau poate fi un rezultat al încrederii exagerate în sine, cînd vinovatul prevede că acțiunea sau inacțiunea sa poate avea ca urmare moartea victimei, dar consideră că o evită.

Colegiul penal constată că din declarațiile martorilor oculari, cît și a părții vătămate, inculpatul a îndreptat țeava armei ce o avea în mîni direct spre V.Covali și a apăsat în mod intenționat pe trăgaci. Astfel, declarațiilor acestuia, precum că dînsul a dorit doar să-l sperie pe V.Covali ca rezultat al maltratării sale, instanțele corect le-au dat o apreciere critică.

Reieșind din circumstanțele constatate de instanțele de fond, Colegiul penal consideră corecte concluziile instanțelor de fond că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și admitea în mod conștient survenirea unor urmări grave, fapt pentru care acțiunile lui nu pot fi încadrate, după cum se solicită, sub aspectul comiterii unei infracțiuni din imprudență. Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului că el nu a dorit și nici nu a avut intenția de a omorî victima acționînd în stare de afect, deoarece în cauză au fost acumulate suficiente probe care

confirma că acesta a fost violent și s-a folosit de mijloace apte să-și realizeze scopul, adică de arma de vânătoare.

Prin urmare, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestora, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărîrea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia. Iar dezacordul autorului recursului cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal, în limita sancțiunii norme penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul I.Scorpan, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1) - (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Scorpan Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 iulie 2015, în propria lui cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 24 februarie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu